

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Максименко Я.А.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Забезпечення високої ефективності зовнішньої торгівлі є одним із першочергових завдань сучасності. В умовах зростаючої взаємозалежності країн нагальною потребою є пошук оптимальної структури зовнішньої торгівлі як за товарною, так і територіальною структурою. Важливої ролі набуває використання переваг міжнародної торгівлі, що пов'язано з більш продуктивною реалізацією економічного потенціалу, чому сприяє розробка ефективної конкурентної стратегії, значення якої зростає в умовах жорсткої конкурентної боротьби на міжнародних ринках [1,2]. В Україні експорт товарів в 2017 р. становив 39701 млн дол., а імпорт – 49364 млн дол. Частка країн СНД в експорті становить 17,5 % і вона зменшується (в 2013 р. – 35,1%); Європи поступово збільшується з 24,0 % в 2013 р. до 36,3 % в 2017 р. Питома вага країн Азії – 32,4%, Африки – 10,1 %, Америки – 2,8%. В імпорті частка країн СНД становить 25,5% проти 38,0 % в 2013 р., країн Європи – 41,2 % проти 31,2 % в 2013 р., країн Азії – 20,1 %, Африки – 1,2 %, Америки – 6,7 % [5]. ереважну частину в експорті становлять продовольчі товари та сировина 17739 млн дол., з яких максимальна частка належить країнам Азії 44,7 %, Європи – 32,0 %; чорні й кольорові метали та вироби з них 9890 млн дол. з максимальною часткою країн Європи 36,7 %. Найменшу частку становлять промислові вироби 575 млн дол., з них до країн СНД експортується 55,4 %, до країн Європи – 37,5 %; деревина; продукція хімічної галузі; машини та устаткування. Слід звернути увагу на розширення експорту, в тому числі частки товарів з високою доданою вартістю і реалізацію девальваційної переваги за умови високої якості товарів відповідно потребам світового ринку [3,4]. В імпорті переважають машини та устаткування – 13569 млн дол. з часткою країн Європи – 47,0 % та Азії – 33,3 %; мінеральні продукти – 11971 млн дол., з країн СНД – 51,4%; продукція хімічної галузі. Найменше імпортується деревини [5]. Отже, розширення зв'язків з країнами торговими партнерами й удосконалення товарної структури експорту і імпорту підвищить результативність торгових відносин. Диверсифікація зовнішньої торгівлі сприятиме реалізації конкурентних переваг національної економіки.

Література:

1. Дяченко Т. А. Конкурентні стратегії промислових підприємств, що надають ремонтні послуги / Т. А. Дяченко // Бізнес Інформ. – 2015. – № 6. – С. 150-154.
2. Дяченко Т. А. Оцінка ринкового конкурентного середовища підприємств, що надають послуги ремонту електродвигунів, генераторів і трансформаторів / Т. А. Дяченко // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ". – Харків : НТУ "ХПІ". – 2012. – № 14 (920), т. 2. – С. 80-87.
3. Максименко Я. А. Зовнішньоторговельні відносини України / Я. А. Максименко // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ". – Харків : НТУ "ХПІ". – 2015. – № 60 (1169). – С. 145-148.
4. Максименко Я. А. Проблема курсообрання в Україні / Я. А. Максименко, В. В. Шпитальний // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум–2016" : тр. 12-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2016 р. – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – С. 104-107.
5. Статистика зовнішнього сектора / Офіційний сайт Національного банку України. – 2017. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=19208314>